

Mahjas weefa

diwdefmitohtrais gads

1877.

№ 1 lihds 53.

1.-53.

*Pil pe "Mahjas weefa"
№ 1.-53*

*III Nd
475*

Рига,

drifehts un dabujams pee bilschu- in grahmatu-triketaja Gensf Plates, Riga pee Pestera basnizas.

ДР 12023

БИБЛИОТЕКА
Академии Наук
СССР

Latvian National Library

M 130.161

KATALOGS

No zensures atvērēts. Rīgā, 30. Dežemberi 1877.

Makša ar peesjuhtišānu
par pašti:
par gadu 1 rub. 60 kap.
" pušgadu 85 "

Makša beš peesjuhtišā-
nās Mišgā:
par gadu 1 rub. — kap.
" pušgadu 55 "
" 3 mešnešči 30 "

Mahj. w. teek isdohts fest-
deenāim no p. 10 šahloht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpašchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis isnahk ween reis pa nedetu.

Makša
par šludināšānu:
par weenas fleijas smalku
rakstu (Petit)-rindu, jeb
to weetu, ko tabda rinda
eenem, makša 10 kap.

Redatziņa un ekspedizija
Mišgā,

Ernst Plates bilšchu- un
grahmatu- drufatāwā pee
Pehtera kasniņas.

N° 1. - 53.

Sestdeenā 1. Janwari.

1877.

Sweiks jaunš gads lašitajeem!

Mšinaina faule lehza,
Karawihri šchekhpus trin.
Turku semē kaudis brehza:
„Kauj muhs, mohza, kahjahm min!“

Seemetōš tur Waldneeks spēhzišs,
Breesmas nowehrsch, waimanas.
„Šlgi walbi, Keisars šchehligš,
Semes, ziltis, tautinas!“

Pirmas laimes Winam wehlam,
Augstam Kungam Keisaram,
Muhfu Semestehwam mihtam,
Dhtram Aleksanderam.

Lehwusemei ohtras laimes
Un kas preeksch tabs strahdaja;
Saimineeki, winu faimes,
Kas par maiši gahdaja.

Beidsoht katram kreetnam wihtam,
Kam ruhš gaisma, brihwiba;
Mahzitajam, škohlotajam,
Kam ir mihta Latwija.

Meers lai walba! — — Mišlestiba,
Weeno tautas, kaiminūs!
Laisniba un brihwestiba,
Apfargajat tautinūs!

Mahjas weefis.

flohla. Lai gan minetam lungam un tiklab jaunakam floglototajam no kahdas puses wifadi fchlehrschi tika preefcha zelti, tomehr wineem ne-apnizigi zihnotees laimejabs wifus kawektus no zela nowelt un fawu pretineeku — tumfibas aiflahwetaju — kauna likt. Ne-ismihstama flawa un pateiziba teem kungeem par winu publineem! Un muhsu jaunam floglototajam, kreetnam tautetim, nowehlam felmi wina jaunā darba laukā.

Semesputnis.

No Weromas kreises. Kā latrā pagasta floglā floglas-behrni pa watas stundahm iseet pee smuka laika apafsch floglas-kunga waldischanas pa lauku papreezatees un palustetees, tā ari X pagasta floglas behrni, kad floglas kunga naw mahjā bijis, isgahjuschi us lauku palustetees. Fwehlejuschees no wifa pulka fchetrus: weenu par Kreewu, weenu par Turku, weenu par Angtu un weenu par Franzuschu saldatu; nospreeduschī apafsch sewim karu west. Kā nospreeduschī, tā ari bes kaweschanas isdarijuschi. Turks tuhlt dewees us Kreewu, Anglis un Franzusis flatijuschees; zihuijuschees it duhschigi, beidscht Kreews ir pagahsis Turku. Anglis redsedams, ka Turkam eet flikti, metees Turkam palihgā; Kreews ari greefis kruhtis pret Angli, lehris wint un fweedis ar wifu spehku rinkī, bet fweesdams trahpijis ar sabaka papehdi Turkam tā, ka waidedamu flanu islaidis, kura parahdijufe, ka tas us nahwi eewainohst. Anglis ar Franzusi, to dsirdebami, laiduschī kahjas walam; Kreews palizis stahwoht pee fawa us nahwi eewainota beedra; Anglis ar Franzusi jeb tee diwi flogleni floglas mahjā noskrejuschi isteiz floglas lungam, kahds karfch wineem bijis un ka Kreews winejis. Floglas kungs aiseet us to zihnischanahs weetu un atrohd, kā stahstihst. Prahtigs buhdams nem tuhlt us nahwi eewainoto Turku un nosuhta pee daktera, bet nepalihds neko, pehz grehtahm mohkahn nabaga Turks islaida diwehseli. Tehws, mahte, brahli un mahjas apraud winu, kas ne-apdohmibas dehl fawu jaunu ihfu dshwibu beidjis. — Utikal mahziba, ka floglas behrnus, kad ari floglas kunga naw mahjā, nebuhs nekad bes usraudschanas atstah.

C. W

Wehl no Weromas kreises. S. draudses S. muishas fainneekam N., no Walfas us mahju brauzohht pee 30 grahdeem stipra aufstuma (tai 9. Dez.) tā atgadibees: Pee N. krogga peebrauzis, peejeen fawu sirgu un patš ee-eet eefschā; bet sirgs newaredams fainneeku is krogga fagaidiht, kas ar fihwo grib eefilditees, atraujabs no staba un dohdahs bes zela taijni zaur meschu par purwaju us mahju pusi, it kā gribedams kalpeem mahjā stahstihht, zil neprahstigi fainneeks fawu lohpu mohla, tam aufstumā likdams dauds stundu gaidiht; bet nabaga lohpinfch newaredams riktigo zetu us mahjahm atraht, eefriht tai purwajā eefsch grahwja, bet nespehdams no ta ahra tikt, islaidfch fawu dshwibu. — Saimneeks wehl kahdas stundas kroggā pee fihwa sildibees, eet ahra luhloht fawu sirgu, bet sirga neredf nelur; dohdahs tad patš straipulodams us mahjas pusi, dohmadams, ka sirgs laikam us mahju aifskrehjis. Bet fihwais, ko pahraht par mehru eenehmis, parahda ari fawu spehku un pagahsch fainneeku gar semi; buhtu ari laikam pagalam, ja ziti krogga brahsfchi nebrauktu no pakatas, kas fainneeku, kaut gan rohkas, gihmi un kahjas nosaldejis, tomehr no nahwes isglahbuschi. Dhira rihā fainneeks pee prahta nahjis prafa pehz sirga un mantahm, ko pilsehtā pirgis; bet neweens nela nesina. Sahf melleht, atrohd sirgu, kā augfcham minehts, nosaluschu;

mantas, kas wefumā bijuschas, waj nu no sirga meshā jeb purwajā isneftas, waj ari no kahda isneftas, kas tahdas atrahtas mantas par fawahm panehmis. Tā tad „fihwais,” ir fainneeku paschu par pustabagu padatijis, tam lohjektus apfaldebams, sirgu atraemdams un mantas, kas preefch preezigeem seemas-fwehtkeem pirktas, ziteem zilwekeem waj putneem meshā isvalidams — to wifu fihwais darijis!

C. W

No Rehwalēs tai 20. Dezember. Kā tureenās awifes fino, tad braufschanas weeta no ohsta juhā no ledus isstihrita un tai 19tā Dezemberi 7 lugi un tai 20tā Dezemberi 2 damfugi aibrauzja prohjam. Us tahdu whsi Rehwalē kugofchana tikai 8 deenas bija no fala kaweta.

Ahrfemes finas.

No Bahzijas. Bahzijas Keisars Wilhelmis, jaunagada deenā (pehz jaunahs kalenderes rehkinajohht) fwehtija fawu 70to gadu, kamehr kara deenastā eestahjees. Preefch 70 gadeem bija Bruhsijai behdu laiki. Toreis warenais Napoleons I. bija Bruhsiju pahrawejis un leelus semes gabalus tai atnehmis, jaunu walsti preefch fawa brahla eetaifidams. Toreis pahr Bruhsiju waldira lehninfch, kas fawus abus dehlus, wehl jaunus buhdamus, usnehma kara-deenastā. Tas jaunakais no abeem printfcheem bija tagadejs Bahzijas Keisars Wilhelmis. Napoleona wara ilgi nepastahweja; 1812tā gadā (kā nosauktā Frantschu gadā) wina dabuja nahwes treezeenu Kreewijā un beidsahs ar to, ka pahri gadu wehlaki Napoleons tika us Helenas falu Atlantijas juhā nowests, kur winfch kā wangineeks lihds fawam muhscha galam nobshwoja. No ta laika ihpafchi zehlahs draudfiba starp Kreewiju un Bruhsiju, kas pa wifu fcho laiku netrauzeta lihds fchai baltai deenai pastahw. 1866tā gadā Bruhsijai bija karfch ar Austriju, zaur kuru seemeeku Wahzu walstis pee Bruhsijas peebeedrojahs, un zaur Bruhschu-Frantschu karu wifa Wahzija faweenojahs par keisara walsti sem Bruhsijas lehnina, kas to wahrdu peenehma „Bahzijas Keisars.” Tā tad nu tagadejs Bahzijas Keisars peedfshwojis fawā garā kara-deenastā neween Bruhsijas flawas darbus un winas waras pawairofchanu, bet ari Wahzu walsts faweenofchanohs zaur Bruhsiju un tamdehl ari gohdam wareja fwehtihht fawu 70to gadu kara deenastā. — Wisi augstee Bahzijas generali un kara-wadoni bija us mineteem fwehtkeem fa-azinati. Trohna mantineeks fawu keisaru un augsto tehnu usrunaja wifu fapuljeto wahrda, winam laimi us fcho fwehtku deenu nowehledams un pee tam isfazidams, ka sem keisara waldischanas un wadischanas Bahzijas un Bruhsijas kara-spehli tik lelu gohdu un flawu fawai tehwijai eemantojuschi. Us tam Keisars atbildedams, pateizahs par nowehleto laimi, pee tam atgahdinadams, ka tahdu gohdu un flawu preefch tehwijas panahht tikai bijis eefpehjams zaur to, ka winam bijuschī tahdi kreetni kara-wihri un gudri un ustizami kara-wadoni. Ja nebuhtu muhsu awifchu lapina tahda masa, tad buhtum tiklab trohnamantineeka runu kā ari keisara atbildi us tam wahrdu pehz wahrda pahrtulkojuschi. — Beigās wehl japeemin, ka keisaram us fcho fwehtku deenu tika dahwinahstis smalki un glihti isstrahdahts gohda-sohbens. Sohena spalā bija eegreesti Bruhsijas- un Bahzijas tehli (prohti Bruhsija un Wahzija teel nobildetas feeweefchu tehli jeb weidā; Bruhsijas tehlu nosauz „Borussija” un Bahzijas tehlu „Germanija,”

kas Latīnu valodā nosīhme Pruhšija un Bahzija); us sobhena
afmenti bija usraštiti wīfu kautīnu wahrdi, kuras kaisars
pats dalību nehmis.

No Franzijas. Kā lasitajeem jaw sinams, tad pehz Fran-
zijas jauneem waldišchanas likumeem tika ezejts senats un
weetneeku-pulka. Starp ūheem abeem nu bija iszehlufehs
fchelschanahs jeb dohnu starpiba spreedums pahr atkaija-
mahm walts isdohšchanahm. Kā tagad teel ūnohts, tad
mineta dohnu starpiba efoht islihdšinajufehs. — Slawenais
republikaneetis Gambeta turejis teizamū runu, kas dandš pee-
kriteju atradufe; turklahst ari wina isšurešchanahs politikas
leelas teel gohdam peemineta, pat no Bahzijas awiūehm.

No Schweizeres. Ia tā noūaulka „Genses ūabeedriba,“ pee
kuras wīūas kristigas walstis nem dalību, ir ūew tahdu us-
dewumu nehmuūe, tur karūch plohūahs, tur ūuhtih kohpejus
un kohpejas, kas kara-bruhzes dseede, ewainotohs kohpj u. t. pr.
ūhihs ūabeedribas ūihme ir ūarfans krusis us baltas ūaites.
Uri Turks tagad ūhai beedribai grib peebeedrotees, bet pee-
praūa, lai winam atkaij krusa weeta usūuhht puūmehneūi, jo
turku tizigeew newarohht eenihsto krusa-ūihmi pazeest. Warbuht
ari ka nu Turkeem to atwehlehs, bet bihtahs, ka wini ar
ūho ūihmi nedūen atkal blehdibu, dasehadus ūpijonus u. z.
ūem tahdas ūihmes ūlehdami, jo tahdam, kam minetas Gen-
ses ūabeedribas ūihme, ir brihwa ūaigafūhana starp kara-pul-
keem un neweens tahdu nedrihtst libeleht.

No Spanijas. Pahre pahwesta nemaldibas bauūli un ul-
tramontaneem runadami (ūkatees to ūinu no Rohmas) jaw
peeminejam, ka Spanija wineem ūhim brihūham ta leelaka
eeūehja, kā to ari is jaunakahm ūirahm is Spanijas redūam,
jo tanis teel ūnohts, ka Spanija zitas kristigas tizibas loh-
zeekli teekoht lohti ūpaiditi un pehz eeūehūhanas laweti ūawās
tizibas darischanās. ūhai buhūhanai par peerahdiūhanu
ūhe pastahūūim kahdus diwi us tam ūihmedamohs atgadiju-
mus: kahds Spaneeūhu gubernators aisleedsa ūawā pilsūehtā
tureenas protestantu ūkholotajam ūawā ūkohlā rihteem ūwehtas
dseefmas dseedaht, ūazidams, ka dseedafūhana turwumā dūihwo-
damus katolus trauzejoht. Dhts tam lihdsigs ūikis atgadi-
jahs kahdā ohūa pilsūehtā, tur ūlimneeku namā kahdi Angtu
matrosūi guleja ūlimi. Pee teem nu gribeja Angtu mahzi-
tajs ee-reet, bet ūlimneeku nama preeūūneeks wīnu nelaida.
Mahzitajs atūaujahs us Spanijas walstis likumeem, kas at-
laujoht tizibas brihwibu. Us tam winam preeūūneeks at-
bildeja, ka ūhis ūlimneeku namš ne-efohht no waldibas dibi-
nahs nedš ari no waldibas teekoht uūturehts, tamdeht ūhini
ūlimneeku namā waldibas likumeem ne-efohht nekahda ūpehla,
— un mahzitajs kā netika tā netika pee ūlimeem matrosūeem,
no kureem dasūs bija mirejs un tā tad tam waijadūeja beū
beidsamahs dwehūeles eepreezinajūhanas us muhūūibu aiseet. —
Sinams Anglija ar tam nebuhš meerā, bet lihds ūhim wina
wehl neko naw darijufe.

No Ungarijas. Ungarijas ministeru preeūūneeks, Dizka,
laimes wehletajus us jaunugadu ūanemdams, tohs uūrunajis
un ūawā uūrunā ari ari aishnehmis politikas leetas. ūihme-
damees us to starpibu starp Ungarijas un Austrijas waldibahm,
winūch isūazija to zeribu, ka islihdšinaūhana gaidama.
Ungarijas waldiba weenmehre us tam zentufehs, ūawas walstis
labumus eewehroht un ūawas tautas teefibas aistahweht.
Tahdu tairnu zenūhanohs ari Austrijas waldiba atūiūchoht
par tairnu un tamdeht gan warohht us islihdšinaūhanu starp

abahm kaisara walstis datahm (Ungariju un Austriju) zereht.
Bet lai ari buhtu kā buhdams, tad us tam warohht drohūehi
palaistees, ka us ahrpuūi (ahrigas politikas leetā) abas wal-
dibas weenprahligi kohpā tureūhotees. Dasūi efoht, kas bai-
dotees, ka karūch ne-izelotees. Teem nu winūch warohht to
apmeerinaūhanu isūazihht, ka Ungarijas waldiba wīfu darischoht,
lai waretu meeru uūtureht neween paūhu ūemē, bet ari Eiropā.
Us tam warohht uūtiziģi palautees, ka abas waldibas, lai tautu
aūinis un ūpehli netiktu wetti isgaisinati, karu nefahūchoht
un to tik tad daritu, kad Austrijas un Ungarijas walstis la-
bumi tiktu nepezeeeūchoht aistikli un apūahdēti. — Dizkas
meera wahrdi tamdeht jo wairaf eewehrojami, ka Ungari nai-
digu prahtu pret Slahweem turedami, wairaf dohdahs us
Turzijas puūi, kā to isgahjuūhā gadā jo plaūhi peeminejam.

No Rohmas. Naw wīūai ilgi, kad wehl awiūes, gan leelas
gan masas, dandš rakūija un ūpreeda pahre pahwesta nemaldibas
bauūli; ari Mahjas weūis to laiku ūawu datu ūinoja pahre
mineto nemaldibas bauūli, kas pahwestu kā ūakohht augūakā
ūahrtā par wīūeem ziteem zilwekeem ezehla un tur klahht wīūus
brihwprahligohs zenteenus un muhūu laika ūinatnibas darbu
noūauza par elles isgudrojumeem. Nemaldibas bauūhla ūtip-
rakee un ūihwakee aistahwetaji ir ultramontani un teem tad
nu ari bija ūtipra ūadurūhanahs ar laizigahm waldibahm.
Kas wehl ne-atminahs to leelo pretosūhanohs un zihuiūhanohs,
kuru biūkapi iskahdija pret Pruhšijas waldibu, negribedami
pallausihht brihwprahligēem jauneem baūtizas likumeem. Tapat
wehl katram atminams, ka biūkapi pretosūhanahs ar to beidsahs,
ka wini tika no awata atzēli. Zaur tam nu ultramontani
rihūosūhanahs Bahzija jo wairaf apklufa, lai gan klusnam wini
deeggan ūrahdā un katru zil neko isdewigu brihdi ūaweem
zenteeneem par labu rauga isleetaht. Wīūu labakt ultramon-
taneem weizahs Spanija; tad ari Franzijs wīnu puhles naw
beū augteem, jo mums tikai jadohina no tahm ūwehtahm ūai-
gaūhanahm, jumprawas Marijas parahdiūhanahm, brihnuma
uhdeneem un katolu augūiūohlu zelūhanahm — wīūs tas ir
ultramontani darbs, bet tomehre Franzijs wini tatūhu pee
tahdas eeūehjas newar nahht kā Spanija. Tapat ari Au-
strijs un Italijs wini dihlā nestahw. — Kahdas nu ari wi-
ūas ūhis rihūosūhanas bijuūahs, tomehre ilgaku laiku neko
nedūdeja no pahwesta bauūhla; bet tagad atnahūuūahs ūinas
no Rohmas, ka pahwests islaidis rakūu, kura atkal ūawu ne-
maldibu paūalei zel preeūūhā. Kā jaw prohtams, tad tur
teel atkal ar ūihweem wahredeem norahdihts us teem welna
zenteeneem un elles darbeem, kureem muhūu gaismas laiki
padewuūhees. Tas wīūs jaw deeggan sinams, kā ka pahre to
neko naw lo brihnitees. — Lai maldahs ūawā nemaldibā,
kas grib malditees un lai tahdat nemaldibai tiz tahds, kam
prahts to atkaij un ūirds us tam nefahs, bet pee gaismas
draugeem tahds nepeederehs.

No Turzijas. Ar jo leelaku eewehrosūhanu katrs awiūhu
lasitajs ūkatehs us Turziju, gaididams no tureenas ūkaidru
ūinu, waj ūaweentahm Eiropas leelwalūtim isdohūees meeru
uūtureht, jeb waj Turzija zaur ūawu aplamu pretosūhanohs
karu zels. Sinas, plaūūahs jo plaūūahs, ari no Turzijas
nahht, bet ūkaidru atbildi, waj meers jeb karūch gaidams, to-
mehre tahs nepaūneeds, tapehjs ari ūaweem lasitajeem newaram
tahdu atbildi doht. Pehjs jaunakahm ūirahm is Konstantino-
peles ūpreeūchoht jaūaka, ka konūerENZE wīūu dara, lai waretu
meeru uūtureht, bet Turzija arween atrohd kaut ko preti zel

un gala fpreedumu aisklaweht, waj nu kahdu jaunu buhſchanu preeſſchâ liſdama jeb waj raudſidama ſtarp leelwalſtim weenprahtibu iſſaukt. Schahda publeſſchanahs ir glufchi weltiga, jo ſtarp konferenzenſ lohzekleem (leelwalſtu weetneekeem) walda pilniga weenprahtiba un fatiziba, un ja Turzija wehl ilgaki wilzinafees, tad konferenze tatſchu ſawu pajzetibu reiſ beigs un ſawu gala-fpreedumu preeſſchâ liſt, kas Turzijai buhs japeenem un ja nepeenems, tad karſch zeffees, zaur kuru Turzija pawifam war nobeigtees. It nemas naw ſklaidri ſaprohtams, zaur kam Turzijai tahds prahts us karu un tahdas leelas zeribas us uſwareſchanu raduſchahs. Pa datai ſcho buhſchanu waretu iſſklaidroht zaur tam, ka wina pate ſawus wahjus ſpehkus neproht noſwert un warbuht ſlepeni us tam zere, ka kahda jeb kahdas iſ leelwalſtim winai kara-lailkâ palihdſeſchoht, pee tam nemas ne-apdohmadama, ka tahs paſchas leelwalſtis ir weenprahtigi ſaweenojufchahs konferenze, kuzai Turzija pretojohs. Kahda ahrſemes awiſe, us ſcho paſchu lectu ſihmedamahs, rakſta, ka daschi Bohli, kas dumpja deht iſ ſawas dſintenes iſraiditi, Turku miniſterus us karu muſinajoht, teem wiſadus neekus eemeldami, par peemehru, ka daschas leelwalſtis wehlotees, lai Turzija karu eefahktu, ka lai winas tai waretu palihdſeht, ka Kreewijai ne-efoht nekahda ſpehka un dauds zitns tahdus neekus. Ja nu Turku politikas wihri, til ne-apdohmigi un tahdi neſinataji buhdami, paklauſitu mineteem muſinatajeem, tad Turzija war tahdu paſchu likteni peedſihwoht kâ Franzija 1870tâ gadâ, prohti tad Franzija tapat tika muſinata us karu un winai eeteilts, ka wiſa Deenwidus-Wahzija winai nahſſchoht palihgâ, ja ar Pruhſiju karu ſahſſchoht. Kâ Franzijai iſgahja, kas laſtajeem ſinams un ja Turzija nebuhs prahtigaka, tad winai tapat no-ees ſchſtibi.

No Konſtantinopeles. Turku miniſteris Midhats-Baſcha bija iſſajijis, ka Turzija drihſal karu ſahktu neta peenemtu wiſus leelwalſtu preeſſchlikumus un ka winai tamdeht us karu jaſataiſaha. Zaur ſchahdu iſſajijſchanu, ko ari waretu noſaukt par kara-draudeſchanu, Midhats-Baſcha gribejis diwi leetas panahkt un prohti: 1) us konferenzenſ fpreedumeem laut ko eefpeht, rahdidams, ka Turzija it nemas tahda wahja naw, kas no kara bihtoſs, un 2) iſmechginahkt, zil leelu kara-ſpehku Turzija ſpehtu iſchloht un zil dauds wina waretu daschahm pawalſſchem kara lailkâ uſtizeht. Pee tam wina ari to panahza, ka wina ſawus kara-pulkus us tahdu wihſi pawairoja un daschu truhkumu iſlihdſinajaja. No tam nu redſams, ka Turks politikas leeta naw mulkis, kas ari ranga kahdu gudru ſiki iſdarikt, tikai to Midhats-Baſcha nebija apdohmajis, ka Ciropas politikas wihri naw wiſ tahdi jaunini politikas gudribâ, kas wina rihtloſchanu tuhliſt paſchâ ſahkumâ nebuhtu iſpratuſchi. — Mehs tikai ſcho rihtloſchanu ſaweem laſtajeem paſinojam, lai wini redſetu, ka Turks wiſadi rangahs grohſitees. — Reiſ par Turzijas kara-ſpehka rihtloſchanu runadami ari peemineſim, ka Turzija pee Donawas ſawahlufe kara-pulkus lihds kahdeem 160,000 wihreem.

No Montenegras. Montenegreeſchi zaur ſawu karu pret Turziju bija ſawus lauka darbus aiſklawejufchi un tâ tad wineem uſnahza maiſes truhkums un wini buhtu dabujufchi breeſmigu badu zeest, ja palihdſiba nebuhtu tikufe paſneegta. Weidsamâs trihs nedelâs us Montenegro til dauds naudas aiſfuhtihſt, tâ ka Montenegreeſchi par to few war us 3 mehneſcheem pilnigi maiſi apgahdatees. Kreewija dauds fuhtijufe;

deenwidus-armijas' generali ſaweem duſſhigeem kara-beedreem aiſklaiduſchi kreetnas naudas ſumas. Firſtam Waſilſſchilowam iſdewahs, kahdus ſintus tuhſtoſchus oku miltus Montenegreeſcheem aiſtelleht un beſ tam wehl dauds ziti wahluſchi un fuhtijufchi. Us tahdu wihſi Montenegreeſchi til dauds ſadabujufchi, ka warehs drohſchi lihds nahlamam plaujas lailkam iſtikt.

No Rumenijas. Turzijas jaunds, neſen iſſkludinâds wal-diſchanas likumâs atrohnahs tahdi noſajijumi, kas Rumenijai daschas teeſibas atnem un to tâ ſakoht pahrewehſch par praſtu Turzijas pawalſti. Rumentija pret mineteem noſajijumeem pretoſees un no Turzijas waldiras pagehrehs, lai tohs noſajijumus atzetoht.

No Perſijas. Pee Perſijas rohbeſchahm dſihwo Kurdu tauta, kuzi ir Turzijas pawalſtneekt. Kurdi iſeet us laupifchanu un tâ tad wini, par Perſijas rohbeſchahm pahrgahjuſchi, ſahkuſchi Perſijas pawalſtneekus aplaupiht. Perſijas waldirai nekas zits ne-atlikahs (jo Turzijas waldira ſawus laupitaju pawalſtneekus neſawaldija), kâ kara-pulku us rohbeſchahm fuhtihſt pret Kurdeem; beſ ſchis kara-pulks bija par maſu, jo laupitaji Kurdi to ſakahwa, wairak leelgabalus atnehma un nu wehl jo drohſchaki ſawas laupifchanas iſdarija, dauds tahkati eekſch Perſijas ee-eedami. Perſijas waldira redſedama, ar kahdu waru un pahdrohſchibu Kurdi ſawu laupifchanas amatu ſtrahda, un atſihdama, ka preeſſch tam waijaga leelakus kara-pulkus preti ſtahdiht, tad ari aiſfuhtija wairak regimentes kahjmeeku un kahdu pulku jahneeku us rohbeſchahm. Us rohbeſchahm nonahkuſchi Perſeeſchi Kurdus ne-atrada, jo tee lailkam bija pamanijufchi, ka no Perſijas wineem preti nahkoht leelaks kara-wihru ſpehks. Perſeeſchi pee rohbeſchahm buhdami ſahka Kurdeem pehdas dſiht. Iſchetras nedelas wini bija welki melkejuſchi, lihds beidſoht wineem iſdewahs Oktoberâ mehneſt kahdu Kurdu pulku pee Elbal-ul-Daule rohkâ dabuht, winaus pilnigi ſakant un iſnihtinoht. Pee tam ari Perſeeſchi uſwareja to apzeemato pilſſehtu Benari, kas laupitaju Kurdeem bija ta ſtiraſka patwehſchanaſs-un paſlehpſchanaſs weeta; tad ari Perſeeſchi kahdus Kurdu waldira neeklam peederigus zeemus iſpohſitija. Zaur to nu tagad laupifchana pee Perſijas rohbeſchahm mitejuſehs, jo atlikuſchee Kurdi redſeja, ka ar Perſiju newar wiſ johkotees, jo ka proht ar peenahkamu ſpehku ſawas rohbeſchas apſargahkt. Schee Kurdi, kas peeder pee Schichti zilts, tad nu atlahpuſchees no Perſijas un Turzijas rohbeſchahm un tahſal aiſdewuſchees us Korafanes pawalſti, kur wini wiſu pawalſti ar ſawahm laupifchanaſm peemelle un tureenâs eedſihwneekus trauze un tramda. Lai gan tur ir waldiras ſaldati un teem wehl jauni pulki teel peefuhtiti par palihdſeſchanu, tad tomehr ſaldat neſpehſ Kurdus ſawaldihkt un pahrguht. Preeſſch kahdahm nedelahm Kurdi atkal iſdarijufchi leelu laupifchanaſm, prohti wini uſbruka kahdam tirgotaju pulkam, kas prezes no Heratas us Meſchedas pilſſehtu weda. Wiſa karawahne (tâ tur noſauz, kas drohſchibas deht leelakâ pulkâ ſaweenojahs, ar kameeem prezes un mantas weſdami, jo leelu ſmilſchu klaijumu deht tur til ar kameeem zelo) — ta tika no Kurdeem aplaupita un tirgotaji paſchi us Merwes pilſſehtu nowesti, kur wini teel zeeti tureti. Ja wini peederigees tohs neraudſihſ ar leelu naudu iſpiekt, tad wini gan tiks par wehrgeem pahrdohkti. — Tahdas nebuſchanas deemschehl wehl dauds weetas Aſija atrohnamas, tikai Aſijas ſeemelds, kur muſſu augſtais Keiſars ſawu taiſno waldira tura, ir tagad drohſchiba,

ka zelnecks bes ruhpehm war fawu zela mehrli fasnecgt un tirgotajs fawas prezes drohschi nowest. — Reif no Persijas runadami, ari kahdu wahrdu fazifim pahr winas eefschligu walfts buhschannu. Kai gan Persijas schahls, pa Ciropu zelodoms, bija daschadas teizamas walfts eerltes redsejis un ari issazijis, ka daschadas pahrgrohsischanas fowä walfti isdari-schoht, tad tomehr lihds schim lohti mas kas notizis, jo pa dalai schahlam pascham truhstt ihstas gribeschanas un ari affibschanas, pa dalai ari Perseeschu angstimani negrib fawus wezu laifu eradumus atmet, pa dalai ari truhstt berigu un isweizigu walfts amatu wihru, kas spechtu un faprasu waijadsfigas pahrgrohsischanas un eegrohsischanas isdaribt. Ciropes-schi, kas no Persijas waldbibas walfts amatds ezelti jeb ku-reem kahdas jaunus eegrohsischanas usdohtas isdaribt, tee waj to spechj isdaribt, pa dalai tadehl, ka woldiba term peenoh-kami nepalihds, pa dalai ari tadehl, ka Perseeschu, jaunohm eerltekem pretinecki buhdami, wisadus loweklus un schkehrschlus preti jel. Tä tas toreis gabja ar dsehszela buhweschannu, ko schahls, no Ciropas pahrnahjis, bija kahdam Ciropetekim usde-wis, ar to ihpachu nolihgumu noslehdams. Pahr to, ka lastajecem wehl buhs atminoms, fowä laika sinojam. Tikai ar weenu jaunnu eerikti Persijoi weizahs, prohti ar pastes ee-rikti. Pastes buhschana tur stahw sem kahda Mustreescha, G. Miederera lunga pahrwaldischanas un tä tod schini darischa-nä puschids kahrtiba eegrohsita.

No Kihnas. Kä lastajecem sinams, tad Kihna lohti no-flehpuches turejahs pret zilu pasauli un tikai kahdas pil-schektas tirgoshanas dehl bija sweschineeckem atkauts ee-ect un tur kahdu laifu ussuretes. Tagad no tureenus atnahkuschas sinas, ka Kihnas waldiba isleiduse issrudinajumu, kurä swe-schineeckem teek atkautas plaschakas teefidas. Ari Kihna, lai ar zitahm walstim nahktu tuwakä fatilichanä, ir suhtnus is-fuhthijuse, kas wisu piims us Londoni nonahks. Tä tod nu ari Kihna, newaredama Ciropas gaismai preti atturetes, fahf ari muhsu laifu zentenus eewehroht; bet tas tikai wehl ir masu masais sohltis, ko ta mehginajuse us preefschu spert. Kä dauds zitadi eet Japané!

Kahds wahrds pahr sfursteneem.

Daudsreis, un tas nenoteek wis reti, kad tur uguns-grehts bijis, ka tas no sfurstena zehlees. Zeen. lastajti netaunosees, ka tadeht pahr sfursteneem to ralsischu.

Sfurstens ir nepeeseschams, tamdeht gohds tam fainneekam, kas, lai gan wehl naw pee ehregea warejis titt, tomehr sfurstenu kombarim iswiljis un tä skaidri parahdijis, ka tas naw wairs duhmu draugs. No tahdeem, kam wehl sfurstena mahjä naw, buhtu jadolma, ka teem duhmi un twaits gauscham mihti un patihl un labprahf tohs ohsch, titt janoschewlo, ka lihds tah-dam duhmu mihtotajam ari gabjeem un behrneem ir lihds jazeesch. Wan ar laifu neweens spats zeems ne-atradisees, kura nebuchs sfurstena, schi titt waijadsfiga leeta atrohnama. Al tad tas drihs nahktu un duhmu mihtotaji eetu masumä!

Sfurstenam, lai uguns-grehts no ta nezeltahs, waijaga stipram un weselam buht un tadeht arweenu jaluhfo, ka tas ari teescham tahds buhtu un ir. Bet daschu reisu sfurstens mehds eefsch jumta salmu datä buht ispuwis un isdrupejis. Tas nahjis no tam, ka zaur twaitu un futu isdrupejis un puwis, kaut wehl fainneeks naw to pawisam manijis. Tadeht luhdami fainneeki apraugat labi fowas mahjas sfurstenus, ja jums mahjä kahdi atrohnahs, tad daudsreis nelalmi nowehrsifeet, kas zaur ne-usma-nibu dascham no sfurstena usbruta un wehlat leela stahde bija jazeesch.

No kam sfurstens pubst? Dauds fainneeki mehds ari kam-

buru sfurstena eelaist rijas krahns duhmu, kas ari te labi; jo tad, kad rija ir beigts kull, war tapat ka kambari bshwoht. Wet schi wehrä jaleet, ka sfursteni, kurens riju duhmi eelaist, mehds arweenu wairak puht un drupeht. No kam tas nahf? Tas nahf, ka faprehtams, no tam, ka feru schahwejoht mehds auf-stohs duhmu sfurstena nolaist, kad krahns ir wairak eedegufes un duhmi karstati, tad taifa schihberi zeeti. Sfurstens tahda wihse ir tikai faweedrehts un karstati duhmi nekeet laist eefschä, kas sfurstenu atkal no sweedreem schahwetu. Kad schihberis ir aistaihtis, tad duhmi nahf rija eefschä, kurens mehds daschu reisu pa peedarba durwim islaist, jeb tad nelaisch, tad pascht speeschahs pa dalai ahra, pa dalai ari pa rijas augschu ehtra tichufura gala ahra. Du ir lehti faprehtams, ka sfurstenam aulstä laika, kad naw no ihsti stipri dedsinateem keegekem muh-rehts, waijaga zaur futu drupeht un puht. Wirmal sfurstens tita zaur aufsteem duhmeem sweedrehts, tad atkal nahf duhmi un twaits, kas dauds karstati bijuschu un tadeht wairak twaitoti, tä ka masal dedsinateem keegekem arweenu ir jadruhp. Us tam wehl palihds ihpachti, kad kambari naw krahns, bet tikai plichte jeb pohds, kuzi teek turinati un duhmi to karse no eefschas un rijas duhmi apatsch jumta atkal par ahru un tas leeliski sfur-stenam stahde. Tas noteek wisuwairak aulstä laika, kad stipri fahf.

No sfurstena ari daschu reisi nelaima zekahs, kad tas eeplich-fis; tadeht us tam waijaga luhthoht, kad jaunus ehlas buhwe, ka wirs greesteem nelaisch zaur slichpumeem sfurstena eefschä, labati ir, kad apatsch greesteem jaw wisas eelaischamas reeres sfurstena eelaisch. Tahdi pamudrejumi nereti atfeschahs un schkirba waleet starp sfurstenu. Kad nu wehlat tahds plihsums ar puttekem peeput un no eefschas ar sohbrejeem peefohdrejis, tad gan waram dohmaht, ka drihs tahda plihsumä, ihpachti tad kad sfurstenu reti skauts, war eemestees uguns un tad ari jumtä. Tadeht ari tagad, pat masas pilsschektinas wairs nekauj tahds wilkumus wirs greesteem wilft, un kad newar apatschä eelaist sfurstena, tad lai muhre ohru sfurstenu. Un tas ir gau-scham labi. — Plihsums ari zekahs pee sfursteneem daudsreis, ka tee bijuschu pee spahrehm tuwu peemuhreti. Tadeht ari ja-luhfo, kad sfurstenu muhre, ka gauscham tuwu spahre lai naw, jo salmu jumteem spahres buhwamaht titt gauscham passgt ne-ee-laisch ka zitahm ehlahm. Zitahm ehlahm spahres, nemfim par peemehru daktianu jumteem, turahs deht latofschanas, bet salmu jumteem spahres nekuz dauds newar turetes, jo rohddalus mehds gan ar slugahm pee spahrehm peeseet, bet daudsreis ari kihlischus eefft, us to rohddalem usmestee. Tad nu war atgaditees, ka spahre paschtohbahs un tad, kad augschas gals bijis gauscham tuwu pee sfurstena, scho speesch us weenu puht jeb gruhsch, tä ka plihsums zekahs. Ka tas noteek, tas jaw ir panahfts un redsehts pee dascheem sfursteneem.

Kad sfurstenu muhre, tad waijaga, it ihpachti kahdas 3 waj 4 pehdas apatsch jumta un salmu datä no ihsti stipri dedsina-teem keegekem muhreht. Muhrneeki lai nedohma, kad winus gribu mahjht. To ne. Jo kas kreetni amatu mahzijees, tas ari sinahs, ka tas strahdajams un tobjiams. Titt to gribuju fainneekem atgahbinahf, lai tee ne-usspeeschahs meisteram, ka tas daudstahrt noteek, ka muhrneeks pawisam negrib no tahdeem keegekem sfurstenu muhreht, kas mas dedsinati un drihs war drupeht un puht, bet fainneeks leeliski uspeesch teildams: „Us manu galwu.“ Kad nu sfurstens ispuwis un nelaima no tam zehluhehs, tad tahdam fainneekam wairs galwas naw, jo winsch-leek muhrneeku par wainigu, ka tas no tahdeem flitterem keege-keem muhrejis un neleekahs nefe sinahf, ka ar galwu galwojis. Saimneeki! kad juhs paschi no amata un darba nefe skaidra nesinat, tad ne-usspeeschat wis meisteram, bet atkautat tä strah-dahf un neleedsat nefe, ka amats nef un to grib, un tä tam ari waijaga buht.

Slauzischana. Saimneeki tagad wehl paschi mehds sfur-stenus slauzihf jeb ari gabjeem leef to daribt. Dauds labati ir, kad fainneeks pais fawai mahjai par sfurstenslauzt, jo winsch arweenu, ka jaw preefsch fawa ihpachuma, labati isflauzihis un nedarihs wis tä, ka nereti gabjese dara, kad tikai no sfurstena gala semé, kaut lai wehl naw labi un peenahkami isflauzihis. Slauzischana noteek daschadä wihse. Daschi atstt sfurstenam

apafschâ flautamohs zaurumus, tad laisch wirwi ffurstenam eefschâ, kurai pee widus fupla eglite peepeeta, tahda, ka zeefschi ffursteni eet eefschâ, tad weens well apafschâ, ohtrs augfchas galâ, tâ ka eglite stâiga pa eefschu no augfchas un apafschas flauzidama. Kad wairal reeru ffurstens, tad katru reis wirwe jawel augfchâ un jalaisch atkal ohtrâ reerê un tam apafschâ janem pee zauruma abrà. Kad tahdâ wihjê mehdj flauzigt, to ari ihfti pa flifti neturam, tad der, ka preefsch flautameem zaurumeem nopehrt masas durwtinas, kuras maffa bohdes 30 lihds 40 kap. fudr. un tad tahs leel eemuhreht un tâ tad naw weenumehr puhles ar makâ-ffchanu un zeet-muhfeschânu. Ziti atkal flauta lâ pillsfehtas ffurstenflauzis, tikai bumbas weetâ afmeni wirwes galâ bruhle, to (prohti afmeni) kufitê eebahsch un tad peepeen pee wirwes gala, fur ari slohta peepeeta, jeb ari tapat ar fchnohziti peepeen. No abahm flauzifchanas wihfsehm war flauzigt, kâ labati patihfahs. Ffurstenus wajjaga fainneefseem beefchi flauzigt, it ihpafchi tahdus kamburu ffurstenus, kurdz ari rihz duhmi eelâifti un rudeni feru (febru) schahmejoht krahfns teef beefchi kurnata. So fohdrjainafch ir ffurstens, jo drihfal nelaimo war isjeltees un daudj kas pohstâ aiseet un flabde buht. R. M.

Behrjones esars un wina teika.

No kohknefes us Jefwaini eedams un Birschu muifchas paleiju fapneefdis zefineefs, tad azis pametihj pret deenwidus-rihta puft, tad tur ceraudfihj diwu basnizu tohrnus, kas augfchgalâ nopeetni aptahrt luhfojahs. Pa dakai fweefchineefs buhdams zefineefs tur peegreeschahs — jebfchu pahris werstu lihfunis — tahdu brihsniru tur gribedams pakawetees.

Pee pirmahs basnizas tijis tuhlt to apfihme par Lafdones pareiltizigas draudjes Deewa namu un us ohtru, prohti Lafdones Luteru basnizu, kura tahdu zetortdaku werstes turpmat, eedams un pee tahdas jaunzeltas ehtas, kura laipnigi ruhmi pafneefdis preefsch teatera ifrihfofchanas, apmesdamees wifsch ufstaitjees us to starp abahm fahnis paleija buhdamo esaru un ar jautru prahtu usluhtohs, kâ abi Deewa nami fpulgojahs eefsch palehnu wilnifschu fustefchanahs.

Tahdu dabas jautumu fajuhtohht un dohmâs pahr tam nogrimstohht winam prahtâ nahf teikas pahr zitu esaru zeffchanohs, ari fchim esaram sawa weza, firma teika.

„Preefsch daudj gadu fimtereem.“ tâ teika stahsta, „tad kaudis wehl Bebrtona tehwan falpoja, tant weetâ, fur tagad esars.“) ihgojufchees fmuidri lauti un fahfainas pkawas; weenâ galâ bijufe grunteta fainneefa mahja, kas tohs tagad uhdeni nofihkufefohs tihrumus aptohpis. Kahdâ wasaras deenâ tant mahjâ diwi feeweetes nowehlejufchahs un peepefschi fahfirdufchahs fchanschaligu krahfchânu un ne-iftgt melnu padebest breefmigâ kausfchanâ no wakaru pufes pa gâifu lidojam. Weena feeweete bresfufe: „Behrjons nahf! Behrjons nahf!“ un ohtra: „Katla dibens nahf!“ It lihds pehdeja tohs wahrdus bijufe pahr luhpahm laidufe, tuhlt milfigais padebest, sawus fpahrnus ihplehfdams, nolaides dufinu pilnâ trohftni us mineto klaijumu, to lihds ar wifahm tur stahwedamahm ehtahm un eedfihweekeem us muifchigu dufu sawâ flapsjâ flehpt eemidfinadams; til weenigi ta feeweete, kas teikufe: „Behrjons nahf!“ ihbehgufe un kâ ufminetaja isglahbuhfch. — Schis esars, tâ teika tahtal stahsta, sawu wahrdu „Behrjons“ efoht tadeht dabujis, ka tas padebests no Behrjones pufes nahjis un tur, prohti pee Behrjones, weens esars pafudis, kas us fcho weeru pahrzehleez.

Schis esars issteepahs us wairal stareem un tant weenâ galâ tee stari eelaisch fali eefschâ, fur tagad atrahnahs wirfû treetina gruntneeka mahja ar wahrdu „Salle.“ Pret fcho mahju tâl weenâ starâ, kreifajâ pufê ar laiwu brauzohht war ufeet falinu uhdeni, fur dftums tikai lihds 2 1/2 pehdahm fneefschahs un flaidrâ faules laitâ war redseht tahdas fageruwufchahs ehtas greestus un ari aptahrt ismehtatus bakkus. Kâ firmee weztehwi stahstijufchi, tad agrafôs laitôs tai esara stara fellumâ, fur minetee mahjas atlikuati redfami, ari redsejufcht plinti wadjî palahrtu, bet fenlaifôs ta jaw pafudufi.

*) Esara leelums fneefschahs lihds 100 puhweefahm.

Pee fchi esara daudj nefas wehrâ leefams naw redfams, nedf ari teit: fahdu pawedeenu no zita peetin; tikai, ka jaw minejam, abas kofnizas augfchâ daifi isflatahs, pret esara wilnifcheem fmaibidanas, un wifapfahrt esaram femneeku mahjas, kurahtm esars wajjadfigo atfpirdfinafchânu pafneef.

Upite neweena pate esarâ ne-zeetel, nedf ari ijtef, tâ ka tas glufchi weentuligs sawâ weetâ stahw, til weenigi pluhdu laitôs mas fahwitis leijas galâ to pee neleelas upites peewed. Siwis ari newifat bagatigi winu apmahjo. W. Zepurneeks.

Sihli notifikuni is Nihgas.

Kâ „Nig. Stg.“ fimo, tad tas pee Nihgas rahs kreposteffpe-dizijas buhdamaiz notehris, koleghas-sekretehrs Wiktors Komprechts prellikumigi fanehmis no fandin naudu, to paturejis preefsch fewis, protokolus aifturejis un wiltigi farastijis, kâ ari hipoteku grahamatâs falschi eerastijis. It lihds rahs to dabuja finah, tad wina ari tuhlt wainigo no amata atzehla un no daritas likumu pahrfahpofchanas fahfa ismeleht. Wainigais raufstijis aifbehgt, bet tas winam ne-isdewahs, jo polizeja winam bija us pehdahm. Lihds Polangai (pee Bruhfschu rohbeschahm) wifsch dabujis aifbehgt, bet tur tijis fakerts. Schis atgadijums jaw pats zaur fewi noscheshojams zaur to buhfschânu, ka wainiga rehws fchê pat Nihgâ dshwo un pee feineem un angteem stahw leelâ gohdâ un zeenibâ.

Tas waktneefs Salmans Liebermans un wina feewa Zite, kas sawâ waktmahjinâ us kohfu platscha blakus zitadelet dshwo, darlja polizejai finamu, ka tai 24tâ Dezemberi pulksten 11 nafti pee wineem eenahfufchi diwi nepafihstami rehwiki, kas winus fakaudami is fumodes isnehmufchi daschadas sudraba un selta leetas, wehritibâ lihds kahdeem 300 rubteem.

Ohtrâ seemasfwehtu deenâ pulksten 5 wakarâ atrada masâ Behniru eelâ tai namâ Nr. 4 us gangi (koridoru) noliftu jaunpeedfimufchu behrniru, puifenu. Behrnifsch tifa nodohht feeweefchu flinneeku namam preefsch aptohpofchanas. Pehz behrnina mahtes tagad polizeja melle.

Sina pahre uffaukteem Nihgâ.

Pehtera- un Domes-basnizâ. Bruhfschu gwardijas-Mefandera regimentes premje-leitnants Emald v. Herberg ar Mariju v. Transehe-Schwaneburg. Undeles-komijis Wasiljis Groenholm ar Elif Wilhelmini Theodoru Jochemsen.

Fehkaba-basnizâ: karpneeku selis Heinrich Lindquist ar Marg. Anderfohn.

Mahrtina-basnizâ: nama ihpafchneefs Karl Koenig ar Mariju Magdalenî Awoting, dftm. Peterson. Strahdneefs Matihfs Summit ar Greetu Anting.

Mahjas weefa fanehmejeem par fînu.

Tee mahjas weefa fanehmeji, kas zitur (ne wis manâ driku-namâ) sawu awifschu lapu fanem, tee to newar dabuhht jaw pulksten 10, bet tikai wehlat un prohti tad, kad awifschu isdallitajs sawus efsemplarus jaw mahjâ lijis pahneest.

Ernst Plates.

Cepirfchânu zenu-rahditojs.

Nihgâ, tai 30. Dezember 1876.

20 garnizas rudji maffa — r. — l., kweefchi — r. — l., meefchi — r. — l., aujas 1 r. 25 l., grifu putraimi 4 r 50 l., ausu putraimi 4 r. 50., meefchu putraimi 2 r. 80 kap., fîni — r. — l., karupekt — r. 80 l. 2 1/2 pudi rupji rudfu-milti maffa 2 r. 40 l. un — r. — l., kweefchu-milti 5 r. 50 l. 1 puds fweefta maffa 11 r. — l. lihds 12 r., feens — r. 60 l., falmi — 50 l. 1 afs (7 pehdas augta un plata) behfa-maffa maffa — r. — l., behrfu- un alfchru-maffa — r. — l., alfchru-maffa — r. — l. — preefchu-maffa — r. — l., egfu-maffa — r. — l.

Indināšanas.

No Mangatmuisčas pagasta valdības (Mag-mahof pr. Miga) teel wifas zeen. polizejas zaur scho padewigi luhgtas, ne weenu scha pagasta loh-zekli, tam peerachdichanas nam, ka jawas scha 18te gada nodohschanas nomafajis, nepetureht, bet tohs deht jawu malfafschanu nolihdsinaschanas tuhli uf schejeeni, uf Minufschazemu pee pagasta wezaka astelleht.

Mangatmuischas pagasta waldbā, 28. Dezbr. 1876.
Pagasta wezakais: **G. Rint.** 2

Par simu.

Labi, swagi rudst, teel par mehrenu zenu katiā treschdeenā no Kohlmuischas walsts-waldschanas pahrdohht.

Kohlmuischas walsts-wald., tai 17. Dezbr. 1876.

Sludinajums.

Rihgas walsts-bankas kantohtis

dara wifem zaur scho sinam, ka pee winas ir pagaidu-papihri (Interimscheine) uf 5 proz. bank-biketehm IV. emifjas (no 1876. gada) pirkt dabujami. Par scheem pagaidu papihreem teel no bankas kantohta lihds tachtalā walsts-bankas nosafschanai, wents 92 rubli kapitala par simtu, ka ari intrefes, 5 procentes par gadu, reklnajohht no 10. Nowembera 1876. g. lihds pahrdohschanas deenai.

Pehz usdohschanas:
F. v. Gernet, sekreters. 1

Labs kalejs,

las ari schlofera darbu gruntigi proht, un labas leezibas war usrahdiht, war uf Juregem 1877. g. Preefules muischa leelu weetu dabuht. Zapeetezajs waj nu pasham jeb zaur raksteem pee Preefules muischas waldbā.

Adrese: Libauische Eisenbahn-Station Preekuln.

Lohpu-kohpejs

preeksch kahdas leelatas fainneejibas war petteiktees Pehterb. Ahr-Rihgā jaunā Bafnizas-eelā N° 10.

M. Upmal E.,

zittahrigs Garfenes muischas mescha-wagare, labas weetas labad tai nekawejahs petteiktees Rihgā, Abgenstalnā, leelajā Lehger-eelā Nr. 34 pee G. D. Leppewitsch. Ari pahrs kreetu muischas-ufraugu, gruntigis stelmakers, prezejuschees un neprezejuschees strahdneeki war dabuht turpat gada-weetas.

Zauni zilweft,

un sehni, las schenes shoflas apmelle, atrohd lehtu un laipnu usnemfchanu Troshnamantineela-Bulewari N° 25 (preht Aleksandera-gimnastjat), mahjas-durwis pa kreito rohhtu, swart. Nr. 10.

Pensioneeri

atrohd laipnu un ihsti lehtu usnemfchanu pee Berg E. leelā Duhimamu-eelā N° 9, 1 trepi augsti, preekschejā namā.

Melderu meisteru tungem zaur scho teel sinams darihhts, ka

gada amata-fapulze

buhš tai 15. Janwar preeksch pufd. no pulst. 10 Zahna gilbes namā un tirs ar atraitnu- un apglabafschanas-gada-swehtkeem tohpā swineft.

Melderu amata preekschneeziba. 1

Menascherija

(swehru-bohde)

stap turhali un strehtneeku dahrsu sweizina zeen. publiku uf jaunu gadu un lihds winu leelā staitli apmelleht. Barofschana noteel pulst. 10 no rihsta un pulst. 4 pehz pufd. Swehruze atwehria preeksch apstaitfchanas lihds pulst. 7 wafarā.

Peesfchm.: Schepat teel wens lahjis pirkt mekhtā. Scholz, menascherijas idpafschneeks.

No zensures atwehlehts. Rihgā, 30. Dezember 1876.

Dritehts un dabujams pee bilshu- un grabmatu-dritehtaja GmshPlates, Rihgā, pee Pehtera bafnizas.

No polizejas atwehlehts.

„Hôtel Dorpat.“

Zaur scho zeenigai publikai sinaju, ka es ar 1mo Janwari 1877 g. Dfirnawu-eelā (Mühlentstr.), flap Sumorow- un Danno-eelu, Weffera mahjā N° 59,

jaunu weefnizu „Hôtel Dorpat“

atweru. — Zeenigeem reisneefem peefohlu labas istabas par it mehrenu zenu; — ari ehdeeni uf wehleschamu buhs dabujami.

Ari zeenifchamu 1
Mr. Swirgding.

Kengeraga linu-wehrptuwe

ir atkal eefahuse strahdahi un ar jauna gada fah-tumu buhs atkal dabujami wif numuri linu- un palulu-difju no ihsti labas fortes pee

R. John Safferberg,
magafshnē, Kungu-eelā Nr. 12. 8

Materialu-bohde,

las labas leenemfchanas atmet, darifschanu-kapitalis (Betriebs-Capital) ir 3 lihds 400 rbl. wafjadfjs, ar lehtu ihri teel jem labeem nolihgumeem pahrdohht. Klaptakas swas Waf. Ahr-Rihgā Zahna-eelā N° 5 pee Jefus-bafnizas.

Skohlas grahmatas

uf drihsunā fahdamohs skohlas-laihu, peedahwa wifadās walodās, jaunās tā ari jaw leetotas

F. C. C. Kaptein,
Eeksch-Rihgas leelajā Kaleju-eelā N° 4.

Wifadas armonikas

teel labi simmetas un fataitfias Belgawas Ahr-Rihgā, Grahwu-eelā, pretim N° 12, pee

Buschmann.

Bohmwilnas deegi

preeksch aufschanas; wilnainas dffias preeksch aufschanas tifs no jaunagada par ihpafchi lehtem zentem manā magafshnē pahrdohht.

P. Lerchendorff.

3 ehfi s.

2. Janwari 1877. p. 3 p. p.
general-fapulze.

Deenas kahritiba: 1) Rehtinu nodohschana un re-wibeerejums; 2) Saunas walbes zefschana; 3) Bedru naudās nosafschana; 4) kahdi preekschlikumi no komitejas pufes.

Schi gada beedru fahrtes usrahdamas.
J. L. E. B. preekschneeziba.

Rihgas Latw. beedriba.

Beekdeen, 31. Dezember 1876, tā Silwestera wafara, jauna gada fagadifschana: **Dieedafschana no wihreeschu un jankta kohra.**

1) Pulstien 12 nakti:

Wega gada atwadifschanahs un jaunagada apswiezinafchana zaur Ottilie Klein kundenes un Adolf Allunana f.

Se-eefchana beedreem bef malfas.
Gefahfums pulst. 9, beigums pulst. 1 nakti.

Gestdeen, 1. Janwari 1877. g.,
tā jaunagada deenā:

balle.

Biketes preeksch beedreem, tā preeksch dahmahm 50 kap., preeksch swefcheem 1 rbl.

Gefahfums pulst. 8 1/2 wafarā, beigums plst. 3 no rihsta. Beedribas ruhme tifs flehgta pulstien 4. Beedru fahrtes uf 1877. gadu usrahdamas.

Kahrtibas komifija.

Laiziga konzerte

taps ischfota 9. Janwar 1877 no Leeferes dseedataju beedribas

Leeferes walsts-fohliā

preeksch kahpa labdariga noluhfa. Sahfums pulst. 4 p. pufd. Pehz tam weefigs-wafars. 1

25 rub. pateizbias-algas.

Returdeen, tai 16. Dezember sch. g. pulst. 5 waf. ir weenē gaischi-bruhus, leels, stiprs

Darba-firgs,

10 lihds 12 gabus wezs ar leelu kahju-spaltwu un freewu aifjuhu ar fohfa-ragawahm rjzīs nosagts. Kas turwatu simu par scho sahofibu war doht jeb man to nosagiū sifu palihdi atrasi, dabuhs augfchā minetu pateiz- algu uf Kurmanow damba N° 9, pee

F. W. Hopfe. 1

50 rubl. fudr.

dabuhn tas pateiz- algu, kas par to tam Lindes pagasta fainneekam Kohfe, S. Rosenber, pee Wezum-muischas tai 20. Dezember 1876 wafarā nosagtu eeksch tamanahm fuhgtu sifu pee Wezum-muischas (Neuguth) pagasta waldfschanas, Bauskas apriakt, fahdas peerachdichanas dohtu. Sirgs fsh-mejāhs tā: 6 gabus wezs, wehrits 125 rbl., melnā spaltwā, widejā augunā, uf muguras fedollas weed labajā pufe balts plektis, ar melneiu kaku un tur-lahm krepfem, eejuhgts pruhfchu schiras eeksch tumfchi pehrwetahm tamanahm. 2

Sander Martinsohna

dfelsis-bohde,

Ahr-Rihgas Kalku-eelā Nr. 16, pascha mahjā,
Rihgā,

peedahwa S. Freuliba E. fabrikas ar gohda-algu apdahwinatus uguns- un sagtu drohshus naudās-fkapjus, wifadu dfelsi, it ihpafchi to jaw no agrakeem gadeem par labu atfihho

Sweedru frohna-dfelsi,

wifadās mehrihs, dahchadas tichuguna prezes, atflehgās, enges, Fehdes, fkruhwes, tā ari no frohna un Rihgas rahrtes pahrdauditus mifina-befmehrus un dauds zitas preeksch lauffaimneezibas derigas dfelsi-leetas. 2

Zuhrmalas laupitaji Hernumâ.

Bija wehtrina, tumſcha Oktobera naktis 1741. gadâ. Kâ ſpohſki lidinajahs mahſkonu gabali, aiſ kureem tiſ reti mehneſi pamanija un kaſ ſawu tumſchu ehnu pahſ baltajeem ſmilſchu kalneem Hernumâ uſ Siltes ſalaſ*) ſteepa. Wilni ſitahs pret ſchauru ſemeſ galu un uhdeni ar ſmilſtim un ſemi ſweeda.

Kahdu juhdi juhrâ zihnijahs kahds kugis ar breeſmigi putodameem witneem. Schis bija kahds Hollandeeſchu kugis, kaſ welſti puhlejahs pret tralo ſeemela wakara wehju braukt. Taſ pawifaſam ſamaitat. is kugis tiſa kâ reekſtu ſſchamala no witneem mehſtahts. Kapteinis un ſuhrmanis gan ſaprata, ka wineem zits nekâs ne-aſlikahs, ka tai gandrihs ar ſmilſtim aiſbehtâ Hernumas ohſtâ melleht patwehrumu, bet ta bija leela pahdrohſchiba, tamdeht ka tur bija dauds klijſchu un ſellumu un katru gadu ari waital kugu bohjâ gahja. Tagad par glahbſchanaſ weetahm tur gahdahts; wezôs laiſôs to nemaſ neſinaja. Salineeſeem bija no juhras-ſliſhoneem eenahſſchana, un teeſſcham, wineem gandrihs no tam ween bija ja-ſteel, jo winu ſmilſchu klaijums wineem it neka jeb lohti maſ atmeta. Wini tilai uſturejahs no ſweijaſ, kugochanaſ un no juhras ſliſhoneem.

Hernumas ohſtâ toreis bija ne-apdſihwohts. Breeſmigâs ſmilſchu ſſchupas bija toreis Hernumas ſahdſchu tâ apbehrſſchâs, ka wairſ ne ſturſtenus newareja redſeht. Ta leiſa pate, ta wiſu breeſmigaka weeta uſ Silti ſalaſ, bija ſawu wahdu no juhras laupitajeem mantojuſe, kuzi 15. gaduſimteni tē bija nometuſchees un pehz ſawa pirma wadona, Kreſchujehkaba, tiſa noſaukti par „Kreſchujehkaba dehleem.“ Ilguſ gaduſ wini tureenâs gohdigeem laudim un juhras brauzejeem bija par breeſmahm bijuſchi, kamehr beidſoht iſdewahs, winuſ rohkâ dabuht. Tee, kaſ netika kauſchana aplauti, tiſa ſeemelôs uſ Reituma puſeſ nomaitati.

No ta. laika ſahkoht juhrmala tur bija tuſſſcha un ne-apdſihwota kâ no Deewa atſtahta un nolahdeta. Tikai naktis, kad nohtes-ſchahweeni (kad kugis atrohnahs ſliſhſchanaſ breeſmâs, tad kugineeki ſchauj ar leelgabaleem, lai wineem no ſemeſ ſteidſahs palihgâ) — kad nohtes-ſchahweeni no juhras atſkaneja, tad uſ juhras kraſtu parahdijahs zilweli, kaſ ar kihkereem gluhneja uſ juhru, kâ wanagi pehz laupijuma. Tee bija teizamee Kreſchujehkaba pehznahkamee, kaſ ar iſweizibu jaw ilguſ gaduſ ſawu beſgohdigu amatu ſtrahdaja, beſ ka winu gohdigee lihdſeedſihwotaji to buhtu pamanijuſchi. Sinamâ weena leeta wineem bija ſchē par labu, ka zilweli turumâ nebija, no kam wineem waijadſeja bihteſ, tâ ka wini beidſoht itin drohſchi wezo Kreſchajehkaba dſeefnu dſeedaja:

„Brihwa ir ſweija, brihwa ir jatts,
Brihwa ir juhra, brihwa ir naktis;
Mums peeder uguns, mums peeder pohſis,
Ir mums ar peeder Hernumas ohſis.“

Uſ augſto ſmilſchu kahpu, kuzi kâ baltâ juhras ſpohſi iſzehlahs no putodameem witneem, bija nometuſchees kahdi deſmit reebigi un bahſdâini wihri, kaſ par wehtru un witneem nebehdadami, bija nolikuſchees uſ gluhneſchana. Schē bija beesuſ kamſoluſ un biſſeſ apgehrbuſchees, ſmagâs tupeleſ kahjâs, uſ galwas matroſchu darwas miſe jeb ari ſahrkana wilnaina zepure. Piſtoleſ un gari naſchi bija aiſ kamſoleem paſlehpiti. Sahrkanbahſdâinaiſ wadoniſ tureja kihkeri rohkâ un kuhloja uſ tahlo juhru. Wini jaw preeſſch kahdahm ſtundahm bija

*) Schi ſala atrohnahs uſ wakara puſi Schleemigai.

nelaimgo kugi eeraudſijufchi, kaſ no ſawa pohſta wairſ newareja iſbeht.

Kuga laudis nemaſ uſ tam nedohmaja, ka winu nohtes-ſchahweens atſaukſchoht blehſchuſ, kuzi mihtakâis darbs bija laupifchana un ſleplawiba. Un atkal atſkaneja kâ pehrkona ruhzeens zaur krahdameem witneem leelgabala ſchahweens.

„Kugis mums wairſ newar iſbeht,“ ſahrkanbahſdis teiza, kihkeri ſagruhdams. „Friſi un Geert, ſkreenat un aiſdeſſinajat tohs ſchagarus, kuzi ſpihdums iſdarihs, ka ſchē mulki ar ſawu kugi uſ ſmilſtim uſſtreets.“

Ubi jaunakee no ſchi pulka; tuhlin uſlehzahs un noſtrehja leiſâ.

„Kad ſchē mulki ſehdehs uſ ſmilſchu kahpas, tad wini tuhdat nopratihs, ka newar wairſ walâ tiſt,“ wadoniſ teiza, uſ ziteem pagreeſdameeſ. „Kapteinis un laudis ſkrees laiwâ, lai waretu ar ſawu naudu un dahgumeem pee tuwa kraſta glahbtees. Kad nu wini jaw ir iſpublejuſchees un noguruſchi, tad wini muſu pretineeki nebuhs. Nu, juhs jaw ſinat, kaſ notiks; mehſ eſam jaw waital reiſas tahduſ johkuſ iſdarijuſchi.“

„Labi, lohti labi, Lorenz,“ kahds uſ ziteem atbildēja. „Tē buhs branga ahleſchanaſ, eſ dohmaju. Bet lai buhtu kâ buhdams, tam laupijumam waijaga mums nagôs naht, piemâ deena auſt un juhrmaleſ inſpektors (pahluhls) atmahſ.“ „Si-namâ. Manſ inſpektora kungs gan druſku brihneſeeſ, kad winſch kuga drupas beſ laudim un naudas atradihs. Bet to jaw winſch ir radiſ un mehds ſawâ protokole eeraſtiht, ka kuga laudis, mehginadami ar laiwu glahbtees, ir apgahſuſchees un noſlihuſchi.“

„Winſch reiſ teiza, ka Amrumâs eedſihwotaji laiſam ſchē nahkoht laupihſt un laut.“

„To eſ ſinu. Winſch man ir peekohdinajis, lai ruhpiſi uſluhlojoht, un patſ welns ſin, eſ dohmaju, neweeneſ juhrmaleſ uſtraugs uſ Silti ſalaſ tiſ labi ne-uſtrauga kâ eſ un tee ſehni, kaſ pee manim turahs. Ja, juhrmaleſ inſpektors gul meerigi un palaiſchahs uſ ſawu uſtizamo Lorenzi.“

„Taſ tatiſchu ir labi, ka tee laudis uſ Amrumâs eedſihwotajeem tiſ ſlikti dohma un ka wiau laiwas ſchē alaſchia redſ. Kad kahdu noſchautu kugineeku reiſ ſchē atrastu, tad uſ Silti katrs teiktu: „to tee nolahdete Amrumeeſchi ir darijuſchi.“

„Ja gan, garo Behteri. Kamehr mehſ wiſi uſtizigi kohpam tureſimeeſ, kamehr muſu kweeſchi planſ un mehſ tapſim bagati.“

„Nu Lorenz, taſ ne-eel tiſ ahtri. Ko eſ pee ſchi amata pelniſu, arwegnu ahtri ir zaur riſkli iſſkrehjiſ. To ruma dſerſchanaſ eſmu Anglija kreetni iſmahzijeſ, kad eſ ar akmina ohglehm uſ Nu-Keſtli piſſſchtu braugu. Bet juhs, uſtraug, eſat tauſpige wihſ un eſ ſinu, ka jums pagrabâ ir leela kaſte pilua ar ſudraba un ſelta naudas gabaleem.“

„Tiſ aplam dauds jaw nu gan naw, Behter,“ atteiza blehdigâis juhrmaleſ uſtraugs. „Eſ gan eſmu ſawu datu arweenu uſtaupijiſ, bet tomehr tiſ dauds naw. Kad eſ tâ prahtigi daru, taſ ari jums ir par labu. Kad eſ ſahktu plihteht, tad drihs no maniſ ſauna dohmatu un ahtri iſdabutu, no kureenâs eſ tiſ leelu mantu eſmu ſmehliſ. Oh, taſ ari juhs waretu pohſtâ gruhſi.“

„Ja, uſtraug, jums arweenu ir taiſniba,“ teiza gazaſ Behteriſ. „Medſat, tur apakſchâ jaw ſpihd uguns.“

Tē ari no apakſchâs atmirdſeja ſkaidrâs gairſchums. Ubi noſuhtitee blehſchi bija aiſdeſſinajuſchi ſakrauto ſchagaru iſchuru un nu uguns gairſchi apſpihdeja. Tikai no juhras puſeſ wa-

reja to spihdumu manist, jo us semes pusi bija kalni preek-
schā, un ja ari kalnu nebuhu bijis, tad tomēr neweens u-
guni nebuhu ceraudsijs, jo wisi Hernumas pufes eedshwotaji
duseja faldā meerā, palaidamees us uftizamo juhmales us-
taugu Lorenzi.

Hollandeeschu kapteinis un wina stuhmanis, gaischo uguni
ceraudsidami, tureja to par sismi no salineekeem, kas wineem
riltigo zetu rahda un ar beidsamajeem spehkeem publejahs us
to pusi braukt. No smiltschu lahvas to apluhloja. Juhras
laupitaju manigahs azis skatijahs zaur Fihkereem. Skaidri
wini nomanija, ka diwi wihri pee stuhres publejahs, kugi us
uguns pusi greesdami.

„Es redsu tikai septiņus wihrus us kuga wirtsus,“ teiza ga-
rais Behteris. „Rahdahs, ka kuga laudis wairs naw pilnā
skaitlā. Wai kam wihri ir zitus no kuga juhra eestalojuschī.“

„Tas buhtu wehl jo labaki preeksch mums,“ wadonis at-
bilbeja. „Tad ir masak blaufchanas pee asinu darba. Kap-
teinis laikam nepasihst Hernumas ohstu un skreen lamatās tee-
scham eestchā.“

„Pehz desmit minutem winsch jaw us smiltim walstifees.
Ustraug, zil ir tagad pulkstens?“

Sahrkanbahrsdis iswilla beesu fudraba pulkstenu is kschas.

„Drihs buhs weens pehz pufnaktis,“ winsch atbilbeja.

„Nu, brakti, skreesim us kraštu, wajaga ar kugineekeem ee-
pasihtees. Kā rahdahs, tad tas ir Hollandeeschu kugis. Es
Hollandeeschu walodu prohtu itin labi un juhs ari drusku.
Nerahdat tikai par ahtri sawus nashus un pistoles, bet strah-
dajat til tad, kad es jums preeksch tam sismi dohschu.“

„Ja, ja, ustraug!“ kleebsa breefmgiee laupitaji zits ais zita.
„Kur tad beidsiht mehs tohs wihrus likim?“ garais Behteris
prafija.

„Nu, kā arweenu, kreschujehkaba alā. Ta ir ta smulaka
kaptehta wafaulē, kur walejās smiltis weenā azumirklī wefalu
desmitu war aprakt.“

„Pehz schahm breefmu pawehlehm wisi lahpa no kalnina seme
us tureenu, kur uguns atspihdeja.“

Til ko pee sawas wiltigas uguns bija nogahjuschī, tē ari
kugis, 2000 fohlu no malas usskrehja us smiltim. Uskree-
schana bija til stipra, ka abi masti us reis luhja un ar breef-
migu trohskni par kuga malu juhra eegahlahs. Weens mat-
rosis tika no kridameem masteem nosists; tee ziti feschī atli-
kuschee juhneeki fauja pehz palihga. Kuga balki un plan-
kas wehl turejahs kohpā. Kapteinis un stuhmanis, prahtigi
zilweki, nahja drihs pee awkerschanahs. Birmais eelehza kuga
kapite un isnesa sawu maso, sato naudas kastiti un kuga pa-
pihrus. Tad laiwa tika nolaihta, wisi fahschdahs eestchā un
brauja pee malas.

„Peezdesmit fohlu no malas kuga kapteinis pawehleja laiwu
aptureht. Winsch redseja pee tahs uguns, kas wixu nelaimē
bija eeweduse, lahbus wihrus, kuri ar rohlu meta, lai schēem
bes bailehm tuwojotees.“

Kuga kapteinis nebija nelad pee schi bailiga, nejauka krašta
bijis, bet it labi sinaja, ka pee schihs juhmales dauds wee-
tās juhras laupitaji sawu nedarbu dsenoht. Winsch bija ne-ustizigs.

„Waj tē war drohfschi peebraukt?“ winsch profija Hollan-
deeschu walodā.

„Ja, lungs!“ atbilbeja wiltigais juhmales ustraugs riltigā
Hollandeeschu walodā. „Ei, kamdehl juhs ne-uspafejat muhju
sismi? Ta sime rahdija, lai juhs tē nebrauceet, bet wairaf

us seemeleem, tur juhs buhtu riltigā uhdent un ohstā likuschī.“

„Es to uguni tureju par sismi, kas man to riltigo zetu
rahda,“ kapteinis atbilbeja, „tā tas ir pehz juhras likumeem.“

„Man schehl, ka juhs Siltes falas juhras simes nepasih-
stat,“ sahrkanbahrsdis fauja. „Mehs jums gribejam lihdscht,
bet fshahde, ka jums Wahju juhras simes bijuschas fweeschas.“

„To es nesinaju,“ kapteinis atbilbeja behdigi, „un preminu
wehl reis, ka zitās semis tā naw. Zaur tam nu man ir fshahde;
mans kugis ir pagalam.“

„Juhras inspektoram Reitamā tiks tuhlin pahc tam sinā
dohta. Winsch buhs, zil ahtri waredams, klahc. Warbuht
ka lihds deenai austohc auka mitejahs, tad mehs randstīm glahbt,
ko wehl til warehs. Nahlat jel us krašta, kaptein!“

„Bet kas tad juhs un tee juhseji esat?“

„Es esmu schihs juhmales ustraugs, Lorenzis, un man pee-
kriht, scho gabalu pahraudsiht. Schēe laudis ir sweijneeki,
kas jums rihtu pee juhju kuga palihdschis. Mehš jums buhtu
labpraht kahdu wadoni preti fuhstijuschī, bet neweens nedriht-
steja til leelōs wihrōs juhra dohtees.“

Kapteinis, wejigs wihrs, kā likahs, bija ar scho isklaidro-
jumu meerā. Winsch wehl runaja pahri wahrdus ar stuh-
mani un tad lika laiwu pee malas aireht, kur ta tika no
salineekeem us kraštu uswilkta.

„Kaptein, no kureenas juhs nahzeet?“ ustraugs profija.

„No Roterdames.“

„Kā juhs fauz?“

„Gerhardu Breidelen.“

„Un kā to kugi fauz?“

„Graasmus.“

„Waj juhs esat kuga ihpafschneeks?“

„Ja. Manam stuhmanim, Ahbetam Tasmanim, ir ari tē
weena masa dala klahc.“ To fazidams winsch rahdija us
jauwu juhneeku, kas wehl deesgan spigts islikahs.

„Uf kureenu juhs gribejat braukt?“

„Uf Mihgu. Es brauzu tulschā un gribeju no tureenas us
pafcha rehkinumu kanepes, linus un taufus eepirkt.“

Garais Behteris pafkatijahs blehdigi us ustraugu un gluh-
neja us sato kasti, kas kugineeka preekschā stahweja. Wini
tuhlin dohmaja, ka kaste atradishoht labu teesu selta, jo ar
ko tad zitu gan kuga kapteinis buhtu warejis Mihgā prezes
eepirkt.

„Jums naw pilns zilweku skaits,“ Lorenzis fazija. „Tschet-
ri zilweki preeksch til leela kuga ir par masu.“

„Drihs no maneem laudim tika wakar no kuga wirtsus zaur
witneem juhra eestaloti, un wehl weens tur gul ar pah-
schelktu galwu.“

„Tiktens ir juhs gruhci peemelejis,“ blehdigais ustraugs fa-
zija lihdszeetigi. „Mehs gribam, zil spehdami par jums gab-
dast, tā kā jaw mehs arweenu par teem nabaga kuga sliht-
neem ruhpejamees.“

„Lai jums Deews to atmafka,“ kapteinis isfauja pateizigi.

„Bet kur tad lai es schē kahdu naktis-mahju dabuju? Schis
krafts ir til pat tulschs kā Labradores (Amerikā) pufkala.“

„Gandrihs juhdsi no schejeenes, labakā widuzi, ir Mantuma
fahdscha, tur juhs wareseet kohrteli dabuht. Waj jums ir til
spehls, lihds tureenai notikt?“

„Gesim Deewa wahrdā! Kad ari ne wairaf, tad tatschu lai
teekam faufumā un apafsch jumta.“

„Uf preekchu!“ ustraugs komandereja.

„Kapteini, diwi no mancem laudiam war juhsu kasti nest.“
„Pateizohs!“ kapteinis atbildeja. „Mani matroschi ari to padarihs. Jani un Wihlip, nemat to kasti.“

„Rā jums tihf, kaptein. Teem nabaga sehneem buhs gan lohti gruhti, ar to kasti pa smiltim eet.“

Lorenzis gabja ar kapteini pa preekschu, tad nahza abi matroschi ar teem laupitaju salineekem un beidsiht weens pats tas stuhmanis. Zelsch zaur smiltim bija gan lohti gruhts, ihpafchi kad wini Kreschujehkaba leijsa notika un wisaplahrt no angsteem smilfschu kalneem bija eeflehgts. Matroschi gandrihs jagrima lihds zeleem smiltis.

„Gruhts zelsch,“ kapteinis murdeja. „Rā gan tahdā wi-duzi jel kristigi zilweki wehl war dshwoht.“

„Hernuma fahdscha, kura tē stahweja, tika no smiltim ap-behrta,“ usraugs atbildeja. „Tomehr schis ir tas labakais zelsch zaur tahm smiltim, tikai tahs weetas ir bailigas, kur juhreas uhdens ir zauri isehdis, jo tur ir schidras smiltis, kuras nelainigais us reisu pasubd.“

„Zai Deews iffateru kristigu dwehfeli no tahda liktena pa-farga!“ kapteinis issauza. „Sahls uhdeni noslihkt, nu ja, no schihm dohmahm mehš nebihstamees, bet smiltis — waj welns!“

„Un tatschu ar jums newar nekās zitadi notikt, kapteini, es dohmaju,“ us reis schuksteja Lorenzis ar negehligu balsi, fawu pistoli no kamsolu apafschas israudanis, gaili uswilkdams un to nahwes eerohzi nelainigam pee denireem turedams. Schahweens norihbeja, dohbi leijsa atskanedams, un ar nahwes steneschanu kapteinis nokrita us smiltim. Lohde bija winam gal-wu fadausijuse. Schis schahweens bija sime ziteem laupitajeem. Nafchi spihdeja, schahweeni rihbeja. Tee abi matroschi, kas to kasti nesa, tika papreekschu nomaitati, tad winu beedri. Bet stuhmanis metahs kā lauwa us teem blehscheem, kas winu apdraudeja. Diwi schahweeni winu netrahpija. To winsch nosita, kas ar dunzi winam usbruka. Bet kad winsch apsta-hjees redseja, ka wisi wina beedri beigti, tad winsch zaur behgšchanu raudstija glahbtees. Rā jaw juhrneeks winsch de-wahs us juhreas puti. Sawās bailēs winsch nemas ne-ap-dohmaja, ka buhshoht lohti gruhti, laiwu attal no malas nogruhst.

Ba zetu, pa kuru bija nahkschi, winsch newareja atpakat greestees, jo sjeplawas no trijahm pusehm winam wirsu me-tahs; tikai pa augsto smilfschu kahpu winam wehl zelsch at-likahs brihws. Ijsamischanahs winam dewa milsa spehku, ka wareja pa stahwu kalnu us augšchu dohtees.

Bet tee wifas telas sinadamee sjeplawi winam bija us peh-dahm pakat. Lohdes schwingsteja winam gar ausim. Nejauschi winsch sajuta durdamas fahpes, jo lohde bija winam plezā trahpijuse. Tomehr winsch skrehja un skrehja arweenu us preekschu.

„Stahwi, tu nolahdehts Hollandeeti!“ btahwa aif wina ga-rais Pehteris.

Abelis Tasmanis lihdsja Deewu. Winsch newareja wairs us palihga zereht. Rahdus 60 sohstus winsch bija pa smil-fschu kahpu skrehjis un tur, kur us zitu teku pagreesahs, winsch manija, ka smiltis apafsčā kahjahm fahka kustetees, un tuhliit nogahlahs kahdā dšitumā; zepure winam us preekschu bija no-ritejuse. Apafsčā winsch redseja trahkdamu juhreas uhdeni, kas tai smilfschu kahpai bija to zaurumu iskalojis. Schē winsch krita arweenu tahlaku, kamehr kahdā ehromotā gangi us smalkahm smiltim atradahs. Kriteens bija winu kā apdusi-najis, ka winsch bes samanas palika guloht. Beidsamajās

minutēs winsch bija isjeetis un isturejis, kas pahrafi par zil-weka spehkeem; pee tam wehl ašinis tezeja is bruhzes til sti-pri, ka winsch dohmaja: „Schē ir mans kaps! Ut Deews, palihdsi manai wezai mahtei!“ Un tad samana winam suda, kā mironis sjepeņā kapā, apsegets no tumšibas un apwehjohts no aulsta, smaga gaisa.

Abelis Tasmanis bija pawisam nemanohrt no semes wir-fus pasudis un tas wifs bija tikai azumirkli notizis.

„Waj welns, kur tas Hollandeetis palizis?“ garais Peh-teris blahwa.

„Waj winsch tur nenowehlahs?“ prašija kahds ohtes sjeplawa.

„Ja, winsch tur nowehlahs kā fahchauts rohnis, kas grib juhrā gahstees.“

„Nu tad winu smiltis ir norihjufšas kā muschu!“

„Tur apafsčā gul wina zepure. Waj tu redsi, mehnešs patlaban us winu spihd.“

„Ari ta weegla zepure nogrimš, til lihds kā wina buhs ar uhdeni fahuhlfuhs. Waj tu to Hollandeeti eewainoji?“

„Ja, winsch dikti eeblahwahs, kad wina trahpiju.“

„Nu tad winsch ir pafaulēi atdewis labas deenas. We-jals sirgs newar no schihš weetas isglahbtees, kur wehl fa-fchauts zilweks. Nahz, garo Pehteri, eefim pee ziteem. Kas smiltis ir fastreebees, tam kapa razeja newaijaga.“

Scheem wahrdeem ari Pehteris wekrita.

Wini greefahs pee ziteem atpakat un istahstija to gadijumu ar stuhmani usraugam, kas ar tahdu isklaidrojumu bija meerā.

Us wadona pawehli tika to peezu, til breefmigi nokauto lihki, kad winu kšchas bija ismekletas un wifas tur eefschā atrohnamahs wehrts leetas nonemtas, kahdā smilfschu kahpas alā paglabati. Tad eemantota kaste tika ar to pee kapteina at-rasto atflehgu atflehgta. Tur eefschā bija wairaf tuhstfoshu Hollandeefschu dukatu, naudas papihri un fuga leezibas simeš.

„Tas ir bagats kehreens, brahl,“ teiza lihgsimi usraugs.

„Rihthu nakti mehš to nandu eerastā wihšē isdalisim. Frizi un Geert, skreijat, isdeshschat uguni un eegrushschat pelnus juhrā un aplaisat uguns weetu ar smiltim. Un jums, Dwe, manā weetā ja-eet us Reitumu un inspektoram sina par to jadohd. Sakat, ka mehš to flishlonu laiwu bes zilwekeem ešam us malu iswilkschi. Tad jaw winsch tuhliit sinahs, ka tee laudis ir noslihkschi. Mehš ziti pa to laikū noglabasim to laupijumu.“

Usrauga pawehle tika us weetas ispidita. Wehstnešs gabja tuhliit us Reitumu un abi jaunakee, Frizis un Geerts stedsahs pee uguns, to usmanigi isnihzinahht.

Tee ziti aigahja ar laupito kasti starp smilfschu kalneem un drihs bija tas bailigais un breefmigais tufnešs tilpat klufs, kā kahdas stundas preeksch tam. Juhrā us smilfschu kahpes traloja wilni gar fadausito lugi, kas ar faweem mašta stum-bureem tahlā mehnefnize isflattjahs kā spohls. Pret rihthu weh-tra drusku mitejahs. Saule uslehja ar faweem selta stareem deenu apwezinahht. Brehdami skraidija juhreas-putni par wilneem un mekleja tur fawu baribu. Pulksten defmitēs preeksch pusdeenas atrahza leels pulks wihru pee juhmalas, kuru starpā atradahs kahds kungs farlanā mundeerā un ar silu zepuri, ar selta strihpu apschuktu. Tas bija Dahnu kehina juhmalas inspektors, Somel kungs, wezigs wihrs, kas pehz ilgas deeneschanas bija par fuga leitnantu udeenejis, un tagad us Silti-falu bija weetu dabujis par inspektori un labus ehdeenus un dshreenus wifu wairaf mihleja.

(Zurpmat beigums.)

Gradi un seedi.

Jaunais gads.

Gan tureju, tureju atspērdamies, bet kā nēwareju tā nēwareju notureht wezo gadu, tas aisschmauzā prohjam kridams flupdams. Tā jaw eet: wezs nihst un jauns stahjāhs tai weetā. Tas ir pafauls gahjeens un dabas likums, tas katram ja-eewehro, tas mums rahda, ka wezs ja-atstahj un jaunam japeekerahs. Ta ir tihra, ihsta, taifna pateesiba, tamdeht atmetisim wezu laifu eeradumus un aisspreedumus, aissihsim wezas tumfas mahus un pestetus, aistrenksim prohjam wezohs gaismas naidneekus un tautas skaugus, bet strahdasim jaunu laifu garā, zelsim skohlas un pirsim mahjas par dsimtu, lasim grahmatas un laikrakstus, buhsim tahdi, kas tautai nedara kaunu un zilweku dsimumam ir par gohdu. To prafa pafauls gahjeens, to pagehr dabas likums, us tam muhs atgahdina jaunais gads.

Bet, mihlo lastaj, pagrees fatu labo ausi pee manas mutes, es tew ko eetschukstefchu: „Tas pats likums walda ari pee Mahjas weefa: wezais gada gahjums ja-atstahj un jaunais gada gahjums japastelle, un wai tam, kas to nedara! Tas paleek bes scha.“

Mihlo lastaj, wehl wefals gads mums preekscha, gan istreeksimees, us redschanohs pa schabam, jo festdeenās jaw Mahjas weefa dsimschanas deena.

Neween preeku un laimi, lablahschanohs un weselibu wijai Latwju tautai nowehl, bet ari labpraht redsetu latra Latweescha rohka „Peelikuma“ lapiau

Tahmneeks.

Rohka sirgs.

Preeksch kahdeem 3000 gadeem bija Greekeem karsch ar Trojineekeem. Desmit gadus wini karoja, beidsiht Greeki Trojineekus uswareja un Trojas pilssehtu ispohtija. To wini panahza zaur schahdu gudribu: wini ustaisija kohla sirgu, kura rumpja eelscha kahdi karawihri paslehpahs, paschi eelshpa sawas laiwās un aisbrauzā prohjam. Trojineekeem bija leels preeks, ka breefmgēe eenaidneeki aisbraukusch. Kohla sirgu wini eewilla sawā pilssehta, notureja preeka-swehtkus un wisi aigahja pee meerigas dufas. Pa nakti, kad wisi guleja, paslehpuschēes wihri islihdā is sirga rumpja, atdarija pilssehtas wahrtus un eelaida zitus Greekus eelscha, kas pa to starpu bija atbraukusch atpaka, jo wini aisbrauschana bija tilai islischanahs, lai Trojineekus waretu peewilt. Kā prohtams, meegā pahrschtegte Trojineeki nespehja pretotees un Trojas pilssehta ar saweem eedshwneekem bija beigta. Tā stahsta wechture par kohla sirgu. Ari muhsu laikos nahzis weens kohla sirgs pee eewehroschanas, kura deht tagad teefajāhs Weronas pilssehta. Tas bija tā: Grafs Lodowiko de Medischi bija no saweem wezakeem mantojis leelu kohla sirgu, kas jaw gadu desmiteem wahgusi stahweja, jo neweens nesinaja, ko lai ar tahdu kehmu dara. Beidsiht grasam kohla sirgs apnika un wirtsch to kahdam galbneekam preeksch kohla darbeem pahrdewa. Tas atkal to pahrdewa kahdam pilssehtneekam, wahrdā Somariwa. Tas nu kohla sirgu sahka fapleht un plehsdams atrada sirga rumpi seltu, sudrabu un dahrgus atmenus paglabatus. Gefahkumā Somariwa gribeja atrahto mantu pa-

flehpt, bet tas winam ne-isdewahs, un tā tad gras Medischi wini tagad apfuhdsejis, lai atdohdohht winam tehwa mantu, kas sirgā bijufe paslehpata un kura wehrtiba sneedsotees lihds kahdeem 50,000 rublu, muhsu naudā aprehkinajoh. Teefa fatu spreedumu wehl naw spreedufe.

Zohku stahstini.

(No Blautwas Eduarda.)

Prahtiga meitina. Kahda mahte prasija fatwai 16 gabus wezai meitina, kahdu swehtku dahwanu schi labaki griboht, waj kohschi eeseetu dsesmu-grahmatu jeb waj smuku kleiti. Meitina it ahtri issauza: „Ne, mamin! es jaw dsesmas dauds no galwas prohtu; labaki smuku kleitu, tad zeema Mikus mani wairak mihlehs.“

Kapehz dahtuma? Kahdam aismirsigam zilwekam pahmeta, ka schis sawās wehstules katru reisu aismirstohht peerastihht mehnescha deenu jeb dahtumu.

„Kadeht ne?“ wirtsch atbildeja,“ tas jaw stahw kalenderē, kapehz tad wini wehl wajaga rakstihht.

Kas ir mihlestiba. Reis prasija skohlotajs saweem skohleneem: „Kas ir mihlestiba?“ No dauds klufuzeesdameem weens pazehlees issauza: „Skohlotaja kungs, es sinu! Mihlestiba ir, kad Leijas Wehteris ar manu mahsu aptampuschēes pa dahsu zeera un mihligi farunajāhs.“

Taisnibas mellešana. Mikus: „Zuri, kapehz tu deenas laikā ar degofchu swezi pa eelu staiga?“

Juris: „Ko nu, brahl, dariht: man wakar taisniba pasuda; melleju nu, waj nebuhs us eelas iskrituse.“

Gesch kam seeweeschi pahrahi par wihreescheem.

Behz mahzitu wihru spreedumeem seeweeschi daschās buhschanahs pahrspehj wihreeschus un prohti: Hallers fala, ka seeweeschi warohht ilgati nēla wihreeschi pazest falkumu (badu); Blutarchs raksta, ka seeweeschi dauds gruhtaki apreihstohht (pedserotees); Ungers stahsta, ka seeweeschi garaku muhschu peedshwojohht un til drihs nedabujohht pliku galwu; Delapahrs (De la Part) mahza, ka seeweeschi, pa juhru brauldami, til gruhti nēfashlimstohht ar to tā nosaukto juhras slimibu; Aristoteles iwehtijis, ka seeweeschi warohht ilgati pa uhdeni peldeht.

Dahrgi pileeni.

Brehmenes pilssehtas senats aissuhtija us Wahzu walsis fapulzi wihnu prohwi 50 pusbuteles „Kohschuwihna,“ 1624tā gadā audsis wihns. Schim wihna suhtijumam bija klast peelikis aprehkinums, zil gan weens pileens no schi wihna malfatu. Kad nu to naudū, ko wihns preeksch 252 gadeem, kad to pagraba noguldija, malfaja, toreis buhtu noguldbijusch us intreschu-intreschm (anglu angleem), tad kapitalis buhtu til leels pee-audsis, ka weens pilns no tā wihna malfatu wairak tuhstoschu rublu un tā tad weena glahse wihna sneegtohs pahri par milionu.

Atbiledams rebaktehs Ernst Plateš.